

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

เรื่อง

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายของเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

นางสาวปิยพร พานทอง

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
เรื่อง

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายของเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

นางสาวปิยพร พานทอง
คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

หัวข้อวิจัย	การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวปิยพร พานทอง
ที่ปรึกษา	ฉัตรทราวดี บุญนอม
หน่วยงาน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2560

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบทดสอบ ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้นจากการทดลองอย่างชัดเจน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยการส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาจาก หน่วยงาน
ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงขอกล่าวนาม ดังต่อไปนี้

อาจารย์ดร.ขวัญใจ จริยาทัศน์กร อาจารย์ประจำวิชา การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
อาจารย์ฉัตรทราวดี บุญถนอม อาจารย์ประจำวิชา การวิจัยในชั้นเรียน
อาจารย์อัญชิษฐา ปิยะจิตติ อาจารย์ประจำวิชา นิทานและวรรณกรรม
นางสาวบรรลักษ์ณ์ รัชนพิพัทธ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา
นางสาวเดือนใจ จิตตราม ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล
บึงบา

ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเอาใจใส่ชี้แนวทางแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้
คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ที่ให้ชีวิต ให้การ
อบรมเลี้ยงดู และให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ปิยพร พานทอง

2560

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย	16
กรอบแนวคิดในการวิจัย	24

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	25	
	ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	25	
	เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	25	
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	26	
	การวิเคราะห์ข้อมูล	26	
บทที่ 4	ผลการวิจัย	27	
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27	
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28	
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	29	
	สรุปผลการวิจัย	29	
	อภิปรายผล	29	
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	31	
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	31	
บรรณานุกรม		32	
	บรรณานุกรมภาษาไทย	32	
ภาคผนวก		34	
	ภาคผนวก ก แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย	35	
	ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังและการพูด	42	
	ภาคผนวก ค ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	52	
ประวัติผู้วิจัย		58	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 1	27
4.2	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 2	27
4.3	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 3	28
4.4	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 4	28
ก-1	ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	53

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ง -1	การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ปรีศนาคำทาย	55

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

มนุษย์ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งสามารถแสดงออกด้วยการใช้เสียง คำพูด ท่าทาง แล้วสื่อออกมาให้มีความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ฉะนั้นการเรียนรู้ภาษาเริ่มมาจากการฟังและการพูดก่อนการอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษ์วัน (2543 : 1) ที่กล่าวว่า ภาษายังเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งที่ชี้พัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการสื่อสารระหว่างบุคคล การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ไม่ว่าชาติใด สังคมใด ย่อมต้องมีภาษาเป็นเครื่องมือช่วยในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน บุคคลที่สามารถใช้ทักษะภาษาได้ดีกว่าย่อมดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและราบรื่นภาษาจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน ดังนั้นการพัฒนาภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเพราะเด็กในวัย 2 -7ปี เป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551 : 136) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการเริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุย สนทนา ทำให้พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงาม เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่ายๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ด้วยการใช้ประโยค ครูสอนภาษาคนแรกของเด็กคือพ่อแม่ เสียงแรกที่เด็กได้ยินได้ฟังคือเสียงจากพ่อแม่ การโต้ตอบของพ่อแม่ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษา การพูดและสนทนากับเด็กคือการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 9-12) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งจำเป็น ผู้เกี่ยวข้องควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้ภาษาเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา นอกจากนั้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพของเด็ก เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นให้เกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งสำหรับเด็ก ดังนั้นการฟังการพูดจึงเป็นทักษะของพัฒนาการทางภาษาในเด็กปฐมวัย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเป็นไปในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านการฟังและการพูดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้เรียน และปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยการให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ประพฤติปฏิบัติ ลงมือกระทำจริง จัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เรียนมีโอกาสรับรู้โดยผ่านการรับรู้หลายๆ ทางอาทิ

การฟัง การพูด การถาม การสัมผัส และการทดลอง กิจกรรมต้องทำท่าย ชวนคิด มีความสนุกสนาน สลับซับซ้อนพอเหมาะกับวัย และความสามารถของ

ปริศนาคำทายเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาการด้านทักษะด้านภาษาไทยให้แก่เด็กได้ อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่ามากเพราะเป็นการเล่นที่ช่วยให้ผู้เล่นรู้จักคิด รู้จักหาคำตอบ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลเป็นคนมีเหตุผล เป็นคนช่างสังเกต กล้าเสี่ยง กล้าเดา และกล้าที่จะคิดมีความละเอียดถี่ถ้วน รู้จักหารูปแบบและการใช้ภาษาในการตั้งคำถาม จากที่กล่าวมาการใช้ปริศนาคำทายเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางภาษา โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำปริศนาคำทายมาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าวิธีการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกชื่อสิ่งต่างๆ และการเล่าเรื่อง ได้อย่างเหมาะสมตามวัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน 10 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นก่อนวัยเรียน ประจำปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

2. ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 4 วัน ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครั้งละ 20 นาที

3. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ปริศนาคำทาย

ตัวแปรตาม คือ การฟังและการพูด

สมมติฐานการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายสูงขึ้น

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน 10 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นก่อนวัยเรียน ประจำปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

2. การฟังและการพูด หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกชื่อสิ่งต่างๆ และการเล่าเรื่อง แบ่งความสามารถของเด็กปฐมวัยออกเป็น 2 ด้าน คือ

2.1 ความสามารถในการฟัง หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ ได้แก่ การบอกความหมายหรือสื่อความหมายในคำที่ยินได้ถูกต้อง และการปฏิบัติตามคำสั่ง ได้แก่ การฟังคำสั่งได้อย่างเข้าใจและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถในการพูด หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ได้แก่ การบอกชื่อสิ่งต่างๆที่เห็นในภาพได้ถูกต้อง การแต่งประโยคปากเปล่า ได้แก่ การพูดสื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ชัดเจน และการเล่าเรื่อง ได้แก่ การพูดสื่อความหมายจากภาพได้เป็นเรื่องราวอย่างต่อเนื่องเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง

3. ปริศนาคำทาย หมายถึง ถ้อยคำหรือคำพูดที่นำมาผูกเป็นคำถาม เพื่อเป็นเงื่อนไขให้ทายหรือตอบ จะมีบางสิ่งบางอย่างเป็นเค้าหรือมีความหมายของคำถามเหล่านั้นอยู่ในตัว เพื่อให้ผู้ฟังจับใจความแล้วคิดหาคำตอบได้ มีลักษณะโครงสร้างของปริศนาคำทายซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนลงท้าย

4. การจัดกิจกรรมโดยใช้ปริศนาคำทาย หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ครูจัดให้กับเด็กโดยมีคำถามจากปริศนาคำทาย ซึ่งมีเนื้อหาสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้และมีเนื้อหาใกล้ตัวเด็ก ผู้วิจัยสร้างคำทายจากคำศัพท์ที่เหมาะสมและคุ้นเคยกับเด็ก มาสร้างปริศนาคำทาย เด็กได้ฟังคำถามหรือคำทาย เด็กได้ตอบหรือทายปริศนาคำทาย สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับคำทายและคำตอบ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความสามารถด้านการฟัง การพูด การเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกชื่อต่างๆ และการเล่าเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นนำ เตรียมเด็กให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมโดยใช้ปริศนาคำทาย ด้วยการสนทนาซักถาม ใช้เพลง คำคล้องจอง ที่เด็กคุ้นเคย หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมในขั้นต่อไป

4.2 ขั้นสอน ให้เด็กฟังและพูดปริศนาคำทาย เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบ เผลยคำตอบที่ถูกต้องพร้อมกับชมเชยเด็กที่ตอบถูก ถ้าเด็กตอบไม่ได้ถามปริศนาคำทายอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กฟังและคิดหาคำตอบ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฟังและพูดคุยซักถามอย่างอิสระ

4.3 ขั้นสรุป ทบทวนคำถามในปริศนาคำทายให้เด็กฟังและพูดตามอีกครั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เด็กได้รับการส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
 - 1.1 ความหมายของการฟัง
 - 1.2 ความสำคัญของการฟัง
 - 1.3 องค์ประกอบของการฟัง
 - 1.4 ประเภทของการฟัง
 - 1.5 แนวทางในการส่งเสริมการฟัง
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด
 - 2.1 ความหมายของการพูด
 - 2.2 ความสำคัญของการพูด
 - 2.3 พัฒนาการความสามารถด้านการพูด
 - 2.4 กระบวนการพูด
 - 2.5 แนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านการพูด
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย
 - 3.1 ความหมายของปริศนาคำทาย
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของปริศนาคำทาย
 - 3.3 ประเภทของปริศนาคำทาย
 - 3.4 ประโยชน์ที่ได้จากปริศนาคำทาย
 - 3.5 การนำปริศนาคำทายมาใช้ในการเรียนการสอน
 - 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

1.1 ความหมายของการฟัง

การฟังมีความหมายแตกต่างกันไปจากการได้ยิน การได้ยินเกิดขึ้นเนื่องจากมีเสียงมากระทบหูโดยไม่ตั้งใจ คนหลายคนจึงได้ยินโดยที่มิได้ฟัง การได้ยิน หมายถึง การรู้จักเสียงที่ได้ยินได้ความหมายและกลมกลืนเข้ากับความรู้และประสบการณ์ ส่วนการฟังนั้นหมายถึงการใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่ง ที่ได้ยิน

วราภรณ์ รักรวิชัย (2538 : 44) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังคือการฝึกการฟังเสียงธรรมชาติจังหวะดนตรีเพื่อเตรียมให้พร้อมในการฟังเรื่องราวต่างๆ และสามารถถ่ายทอดไปเป็นประโยชน์ที่เหมาะสม มีมารยาทในการฟังและมีสมาธิในการฟัง การฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. การได้ยิน (Hearing) การได้ยินเป็นกระบวนการรับรู้ทางโสตขั้นแรกของการฟัง
2. การฟัง (Listening) เมื่อหูได้รับสัญญาณเสียงเข้าไปแล้วจะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้น เพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและการตั้งใจฟังอย่างจริงจัง
3. การรับรู้ความหมาย (Auding) เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง นอกจากจะรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและรู้จักประเมินค่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วจึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามที่ต้องการ

กุลยา ดันดิผลาชีวะ (2542 : 147-148) ได้กล่าวว่า การฟังของเด็กเป็นการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหู ที่เด็กสะสมแล้วนำไปสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะเรื่องราว จากสิ่งที่ฟังมาสานต่อเป็นคำศัพท์ เป็นประโยชน์ที่จะถ่ายทอดไปสู่การพูดถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ เด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถมากขึ้น

สรุปได้ว่า การฟังเริ่มต้นจากการได้ยิน รับรู้เข้าใจ คิดแล้วนำไปใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอนและเป็นลำดับของผู้ฟัง ทักษะการฟังเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมแก่เด็กปฐมวัยนั้น ส่วนใหญ่เป็นการฟังเสียงธรรมชาติ จังหวะดนตรี และเสียงเพลง ซึ่งการฟังของเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง

1.2 ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญมากทักษะหนึ่ง ทั้งนี้เพราะความเจริญทางเทคโนโลยีและสื่อสารมวลชน ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ทำให้เยาวชนต้องใช้ทักษะการฟังเป็นอัน

มากถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะนำทางด้านการฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนก็จะมี
ความสามารถในการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการฟังเท่าที่ควร
และอาจก่อให้เกิดผลร้ายกับนักเรียนได้หากได้รับการฝึกฝนอย่างผิดๆ นอกจากนี้การฟังยังมีผลต่อ
ความคิด การแสดงออก การพูด และบุคลิกภาพ ดังนั้นการฟังที่ดีจึงเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

วรรณ โสมประยูร (2537 : 89) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้มากที่สุด
2. การฟังช่วยให้เกิดปัญญาและความรู้
3. การฟังเป็นส่วนสำคัญของการพูด การอ่าน และการเขียน
4. การฟังช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
5. การฟังช่วยขยายความรู้ ความคิด และประสบการณ์ รวมทั้งการคิดค้นงานใหม่ๆ
6. การฟังช่วยในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของสังคม
7. การฟังช่วยในการเลือกประเมินและตัดสินต่างๆ ได้ถูกต้องดียิ่งขึ้น

มาชาโด (Machado, 1980 : 71) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า พัฒนาการทางการ
ฟังและความสามารถทางการฟังของเด็กปฐมวัย จะเป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าด้าน
อื่นๆ ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนฟังในฐานะที่เป็นทักษะที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ก่อนการ
พูด

ดังนั้นสรุปได้ว่า การฟังเริ่มจากการได้ยินเสียง จึงเกิดการรับรู้และเข้าใจสิ่งที่รับรู้และ
นำไปใช้ประโยชน์เป็นกระบวนการที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยทักษะการฟัง
เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เด็กได้มีพื้นฐานทักษะของการฟัง มารยาทการฟัง เด็กวัยนี้จะพัฒนาได้ดีเด็ก
ต้องมีความพร้อมอาศัยวุฒิภาวะ เวลา ความพากเพียรและแรงจูงใจ ในการสอนเด็กปฐมวัยนั้น ครู
ควรพูดให้ชัดเจนไม่ดังหรือค่อยเกินไปและไม่ควรพูดมากจนเกินไป จะทำให้เด็กเกิดความเบื่อ
หน่ายในการฟังได้ ซึ่งขอบข่ายการฟังของเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการฟังเพื่อให้เข้าใจ
ความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง

1.3 องค์ประกอบของการฟัง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบใน
การฟังไว้ดังนี้

1. การจำแนกเสียง
2. การฟังคำพูด คำสั่ง เข้าใจและปฏิบัติตามให้ถูกต้อง
3. มารยาทในการฟัง
4. การฟังนิทานหรือเรื่องราวแล้วจับใจความได้

5. การฟังเพลง คำคล้องจอง และการเล่นที่สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษา

โสมประยูร 2537:90;อ้างอิงจาก Morris.1964.การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา) กล่าวว่า “ผู้พูดดียอมทำให้การฟังดี” และกล่าวย้ำต่อไปว่า “ถึงแม้ผู้พูดดีจะทำให้การฟังดี แต่ความสามารถและทักษะของผู้พูดก็ยังไม่สำคัญไปกว่าตัวผู้ฟังเองที่รู้ว่าจะฟังอย่างไร” เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของการฟัง อันได้แก่ผู้พูดและผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการฟังที่สำคัญได้แก่ การเข้าใจความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่งได้ โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยการฟังมีความสำคัญในการสื่อสารซึ่งกันและกันได้ถูกต้อง

1.4 ประเภทของการฟัง

การฟังเป็นสิ่งที่เด็กมีพัฒนาการมาตั้งแต่แรกเกิด และมีการพัฒนาเป็นลำดับขั้นนอกจากนั้นความสามารถทางการฟังมีหลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และแต่ละประเทศมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2539 : 87) สรุปประเภทของการฟังไว้ดังนี้

1. การฟังเพื่อจำแนกเสียง เป็นการฟังเพื่อแยกเสียงต่างๆ ให้ทราบว่าเสียงของคนสัตว์ หรือสิ่งของประเภทใด

2. การฟังเรื่องง่ายๆ ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เป็นการฟังเพื่อความรู้ความเข้าใจที่ใช้สำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน การฟังประเภทนี้เป็นพื้นฐานของการฟังประเภทอื่นๆ เช่น การฟังคำสนทนา การฟังเสียงตามธรรมชาติ

3. การฟังเพื่อสาระสำคัญ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง เพื่อให้เข้าใจและจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟังได้ เช่น การฟังบทเรียน การฟังเทศน์ การฟังปาฐกถา

4. การฟังเพื่อพักผ่อน เป็นการฟังที่ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความรู้สึกรื่นเริง ชอบและคล้อยตาม เช่น การฟังเพลง การฟังกลอน การฟังละคร การฟังนิทาน

5. การฟังเพื่อเกิดความคิดและสรุป เป็นการฟังที่ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้ฟังนั้นมาเทียบกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตน แล้วจึงสรุปเป็นความคิดของตน

6. การฟังเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฟังที่ผู้ฟังเมื่อได้ฟังแล้วก็นำสิ่งที่รู้นั้นมาผสมกับความรู้เดิม ทำให้ได้ความคิดใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่น การฟังเพลงหรือกลอน ก็คิดแต่งเพลงหรือกลอนในขณะที่ฟัง

7. การฟังเพื่อปฏิบัติตาม เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง ฟังแล้วจำตามลำดับขั้นตอนและเหตุการณ์อย่างละเอียด เพื่อปฏิบัติตามภายหลัง การฟังประเภทนี้ต้องท่องจำหรือจดจำไว้เพื่อการปฏิบัติจะได้ไม่ผิดพลาด

8. การฟังอย่างพินิจพิเคราะห์ หรือการฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นลักษณะการฟังที่ผู้ฟังเข้าใจและสามารถแยกแยะสิ่งที่ได้ฟังว่าอะไรเป็นความคิดเห็นของผู้พูด อะไรเป็นข้อเท็จจริงหรือพิจารณาได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกต้องและอะไรน่าเชื่อถือ เช่น การฟังโฆษณา ฟังการหาเสียงต่างๆ

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 60) ได้แบ่งประเภทของการฟังที่ควรส่งเสริมให้แก่เด็กปฐมวัย ดังนี้

1. การฟังเพื่อจำแนกความแตกต่างของเสียงคือ ความสามารถเข้าใจความแตกต่างของเสียงที่ได้ฟัง
2. การฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งคือ การฟังคำสั่งและสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. การฟังเพื่อเข้าใจความหมายของคำศัพท์ คือสามารถเข้าใจคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องว่าหมายถึงอะไร
4. การฟังเพื่อเข้าใจเรื่องราวคือ การฟังเรื่องราวนั้นๆ อย่างตั้งใจและสนใจจนเกิดความเข้าใจ สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ฟังได้

ดังนั้นจึงสรุปประเภทของการฟังได้คือ ฟังเพื่อความรู้ ฟังเพื่อความบันเทิง ฟังเพื่อความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องและการฟังเพื่อแสดงความคิดเห็น สำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดให้มีการฟังเพื่อเด็กสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้อง ฟังแล้วสื่อความหมายเรื่องที่ฟังได้

1.5 แนวทางการส่งเสริมการฟัง

ภรณ์ี ศรีรัตนะ (2533 : 93-94) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะการฟังว่า ครูควรเตรียมกิจกรรมเรื่องการฟังแก่เด็กดังนี้

1. ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและน่าสนใจโดยวางแผนการจัดกิจกรรมแต่ละช่วงเวลาตามความสนใจของเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการฟัง
2. กระตุ้นให้นักเรียนทราบว่าฟังเป็นเรื่องที่จำเป็น
3. การสอนฟังให้เด็ก โดยวิธีการที่ครูพูดให้ชัดแต่เบาพอที่จะให้เด็กสนใจฟัง และควรใช้เวลาเด็กในการรับฟัง หรือเตรียมตัวให้มากพอ เพื่อให้เด็กหยุดกิจกรรมอื่น แล้วหันมาสนใจฟังครู และที่สำคัญครูควรใช้คำอธิบายต่างๆ
4. ครูต้องเป็นผู้ฟังที่ดี โดยทำตัวอย่างให้เด็กเห็นได้ชัดเจน เช่น การหันหน้าไปทางผู้พูด เป็นต้น
5. สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับเด็กและครู

6. ช่วยให้เกิดพัฒนาการรับรู้เสียง ให้รู้จักแยกเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวัน

7. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กได้ฟังเรื่องหรือประสบการณ์ที่มีความหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้

เยาวยา เดชะคุปต์ (2542 : 79) กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ในการฟังไว้ว่า ครูควรมี วิธีการ ดังนี้

1. ให้เด็คนั่งฟังอย่างสบาย

2. ให้เด็กเข้าใจว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญ ควรตั้งใจฟังผู้อื่น และฝึกมารยาทในการรับฟังด้วย

3. การปฏิบัติงานในการสอนฟัง ครูควรปฏิบัติดังนี้

3.1 พูดย้ำน้ำเสียงปานกลางพอที่เด็กจะได้ยิน ไม่ควรตะโกนตะเบ็ง หรือพูดค่อยจนเกินไป

3.2 อย่าพูดมากจนเกินไป จนเด็กหมดความสนใจและไม่ตั้งใจฟัง

3.3 ให้เวลาเด็กเตรียมพร้อมที่จะรับฟังเช่น ให้เด็กเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะพูดกับเด็ก

3.4 อธิบายให้เด็กเตรียมพร้อมโดยใช้คำพูดง่ายๆ และมีการเตรียมตัวล่วงหน้า

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการฟังมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับเด็กปฐมวัย ในการสอนการฟังให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ควรพูดให้มีความชัดเจน ไม่เสียงดังหรือเสียงค่อยเกินไป และที่สำคัญไม่ควรพูดมากเกินไป เด็กอาจเบื่อที่จะฟังและให้โอกาสเด็กในการเตรียมตัวที่จะฟัง ครูควรใช้คำพูดที่ง่ายๆ ในการฟังสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ เช่น การฟังเพลง ฟังนิทาน ฟังเสียงดนตรี และฟังเสียงต่างๆ และวิธีที่ใกล้ตัวเด็กและสามารถเข้าใจได้ง่ายอีกวิธีหนึ่ง คือ ฟังคำถามจากการทายปริศนาคำทาย

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

เบญจะ คำมะสอน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

นางเยาว์ คลิ๊กคล้าย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ โดยการใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ขวบ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าเด็กมีความสามารถด้านการฟังตั้งแต่แรกเกิด และมีการพัฒนาเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการฟังเสียงคนใกล้ตัวมาเป็นการฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้

การฟังเรื่องสั้นสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับฟังได้ การพัฒนาความสามารถด้านการฟังที่ถูกต้องและเหมาะสม จะช่วยให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้และพัฒนาภาษาได้ดีขึ้น การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการฟังของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถด้านการพูด

2.1 ความหมายของการพูด

รังสรรค์ จันต๊ะ (2541 : 21) ได้กล่าวถึงการพูดไว้ว่าการพูดหมายถึงกระบวนการหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ ผู้พูดจะเป็นผู้ส่งสารอันเป็นเนื้อหาสาระข้อมูล ความรู้ กับอารมณ์ความรู้สึก ความต้องการและความคิดเห็นของตนเองประกอบกับกริยาท่าทางต่างๆ ส่งไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร เพื่อให้ได้รับทราบและเกิดการตอบสนองในขั้นตอนสุดท้าย

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม (2541 : 49) ได้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ 4 ด้าน ดังนี้ในด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic level) หมายถึง ขบวนการที่ผู้พูดสรรหา ถ้อยคำเสียงที่

ต้องการใช้มารวมกัน แปลงออกมาเป็นประโยคที่ถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ในด้านสรีรวิทยา (Physiological level) เป็นระบบการทำงานของเซลล์ประสาท เช่น จดสรรให้อวัยวะต่างๆ ของผู้พูด เคลื่อนไหว เพื่อการแปลงเสียงกระตุ้นการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง และอวัยวะที่ใช้ในการรับฟังเสียงของผู้พูด และผู้ฟัง

ในด้านความรู้ในเรื่องเสียง (Acoustic level) ก็คือการที่คลื่นเสียงเดินทางผ่านอากาศระหว่างผู้พูดมายังผู้ฟัง พร้อมๆ กับที่จะสะท้อนไปเข้าหูผู้พูดเองด้วยในด้านจิตวิทยา (Psychological level) หมายถึง ความรู้สึกจากการฟังที่ได้ยินได้ฟังจากผู้พูดทำให้เกิดความสัมพันธ์กันทั้งผู้พูดและผู้ฟัง โดยที่มีการคาดหวังด้วยกันทั้งสองฝ่าย

สุภาวดี ศรีวรรณ (2542 : 86) ได้กล่าวว่า การพูด หมายถึง พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ด้วยการใช้อ้อยคำ น้ำเสียง ภาษา อากัปกิริยา ท่าทาง สีหน้า แววตาเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจและตอบสนองได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพูดเป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น โดยการแปลงเสียงออกมาเป็นถ้อยคำเพื่อส่งสารให้ผู้ฟังเข้าใจ ความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งการพูดของเด็กปฐมวัยในการวิจัยครั้งนี้เป็นการบอกชื่อสิ่งของ การแต่งประโยคปากเปล่าและการเล่าเรื่อง

2.2 ความสำคัญของการพูด

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 63-64) ได้กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสารที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต การฝึกพูดเป็นพื้นฐานที่จะช่วยฝึกทักษะด้านภาษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจุดประสงค์ของการฝึกพูดมีดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติ ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ
2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจน ได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่นเสียง “ล” นอกจากนี้ยังควรพูดด้วยเสียงที่นาฬิก รั้นหู ไม่ดัง ไม่ค่อยจนเกินไป มีความมั่นใจในการพูด
3. พูดถูกต้องจนเป็นนิสัย เช่น เด็กๆ มักจะพูดประโยคปฏิเสธว่า “ผมเปล่าทำ” ต้องแก้เป็น “ผม ไม่ได้ทำครับ” หรือ “ไม่ได้ทำค่ะ”
4. เพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือติดต่อสังคมกับเพื่อนๆ และบุคคลอื่นๆ การที่เด็กจะเป็นที่น่าคบหาสมาคมด้วยย่อมต้องมีภาษาที่สุภาพ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกเด็กให้รู้จักใช้คำสุภาพทั้งหลาย เช่น คำว่า “ขอโทษ” “ขอบคุณ” “ขอใจ” โดยต้องเป็นแบบให้เด็กและต้องให้เด็กใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้จะต้องให้รู้จักกาลเทศะด้วย เสียงที่พูดในห้องเรียนย่อมจะต้องดังเหมือนเสียงที่ใช้ในสนาม
5. เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่นคือไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจสิ่งที่คนอื่นพูด สามารถพูดสิ่งที่ผู้อื่นกล่าวไว้ได้
6. การฝึกเลียนเสียงคำพูดก่อนที่จะบรรยายเรื่องราวต่างๆ หากไม่ฝึกในเรื่องนี้เด็กบางคนจะเล่าเรื่องไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาจะเล่าเรื่อง “ไปเที่ยวทะเล” แทนที่จะพูดถึงการไปทะเล เด็กบางคนจะมั่วพะวงแต่จุดไม่สำคัญ เช่น มั่วแต่พูดเกี่ยวกับการแต่งตัว การซื้อของต่างๆ สำหรับการเดินทางครูอาจต้องช่วยเตือนเด็กให้พูดเข้ามาหาเรื่องอีกทีหนึ่ง
7. เรียนรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรคการเรียบเรียงคำให้เป็นประโยค และคำบางคำมีความหมายได้หลายอย่าง

สรุปได้ว่า การพูดมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เป็นการสื่อความเข้าใจระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยนั้น พ่อแม่ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องหาวิธีการเทคนิคต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนาการพูดด้วยการให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ด้วยการพูดคำตอบจากคำทายของปริศนาคำทายจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถบอกชื่อสิ่งต่างๆ สื่อความหมายจากภาพเป็นเรื่องราวได้ตลอดจนแปลความหมายของคำพูดเป็นประโยคสมบูรณ์ คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้อย่างถูกต้อง

2.3 พัฒนาการความสามารถด้านการพูด

ภาษาและการพูดเป็นสิ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยตามทฤษฎีและแนวคิดของการ์ดเนอร์ (Gardner) ในทฤษฎีพหุปัญญา

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 138) ที่กล่าวถึงสติปัญญาทางด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ว่าทักษะทางภาษานับเป็นส่วนหนึ่งของสติปัญญามาโดยตลอด ดังนั้นการพูดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับเด็กปฐมวัยที่จะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

ซีฟิลท์ (हररररर นลลวเลลลร. 2535 : 208 ; อ้างอิงจาก Seefeldt. 1986. ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาระดับพื้นฐานของเด็กไว้ 5 ระดับดังนี้

1. ระบบเสียง (Phonology) เด็กทารกพยายามเรียนรู้ระบบเสียงในภาษาของตน โดยการออกเสียงหลายๆ ลักษณะและเริ่มนำเสียงมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้มีความหมาย

2. ลักษณะคำพูด (Morphology) เด็กเริ่มเรียนรู้การผสมกันของเสียงทำให้เกิดความหมาย เด็กเริ่มเรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ จนกระทั่งถึงวัยก่อนประถมศึกษาเด็กจะเริ่มเข้าใจกฎของคำ

3. การสร้างประโยค (Syntax) เด็กเรียนการสร้างประโยคหรือไวยากรณ์ในขณะที่เด็กเริ่มนำคำมาสร้างประโยค เด็กจะเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ เมื่อเด็กเข้าใจประโยคที่มีคำจำนวนมาก เมื่ออายุ 2-3 ปี เด็กจะพูดประโยคความเดียวชนิดต่างๆ ได้เช่น ประโยคคำสั่ง ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม เด็กจะใช้ประโยคที่มีคำเชื่อมได้เมื่ออายุ 5-7 ปี และเด็กจะใช้คำนาม สรรพนาม ได้ถูกต้องเมื่ออายุประมาณ 7 ปี จึงจะใช้ประโยคหลายความหรือสังกรประโยคได้

4. ความหมาย (Semantics) ในขณะที่เด็กเรียนรู้เสียงและโครงสร้างของภาษา เด็กจะเรียนรู้ด้วยว่าคำจะมีความหมายขึ้นอยู่กับบริบท (Context) ของการใช้คำนั้นด้วย กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ ความหมาย เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและสัมพันธ์กับขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ กล่าวคือในขั้นประสาทสัมผัส เด็กจะใช้คำพูดเดี่ยวแทนประโยคทั้งประโยคความหมายของคำขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการใช้คำ เช่น เด็กกำลังเดินหาพ่อ และพูดว่าพ่อ มีความหมายซึ่งสัมพันธ์กับการกระทำที่เป็นรูปธรรม คำว่าบ้าน อาจหมายถึง สถานที่พ่อแม่ แม่และตัวเองอาศัยอยู่ เด็กจะเริ่มตระหนักถึงความไม่ชัดเจน หรือความยืดหยุ่นของภาษา เด็กจะเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น แต่ก็ยังต้องการประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมอยู่ เด็กอาจอธิบายคำว่าบ้าน ว่า หมายถึง สถานที่สำหรับนอน รับประทานอาหารและให้เพื่อนมาเยี่ยม

5. การใช้ภาษา (Pragmatics) เด็กจะเรียนรู้การใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่เด็กอยู่ เด็กที่ย้ายไปอยู่ที่ใหม่ก็จะเรียนรู้ภาษาของสังคมใหม่นั้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย เริ่มจากการพูดออกเสียง พูดทีละคำแทนประโยค 1 ประโยค เมื่อเด็กโตขึ้นความพร้อมทางด้านภาษาดีขึ้น สามารถที่จะนำคำที่ทำหน้าที่ต่างๆ กันมารวมประกอบกันเป็นประโยค ในที่สุดเด็กจะสามารถเรียนรู้การผูกประโยคต่างๆ เป็นการสื่อความหมาย ความคิด ความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี

2.4 กระบวนการพูด

สุภาวดี ศรีวรรณะ (2542 : 68-70) กระบวนการในการพูดของเด็กปฐมวัยประกอบด้วย
กระบวนการ 3 ขั้นตอนคือ

1. การออกเสียง
2. การสร้างคำ
3. การสร้างประโยค

ทั้ง 3 ขั้นตอนนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ขั้นตอนที่ใดเป็นไปไม่ได้จะมีผลเสียต่อขั้นตอนอื่น

1. การออกเสียงทำได้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบเสียงคำและสำเนียงจากบุคคลที่เด็กติดต่อกี่ยวข้องด้วย เด็กจะเปลี่ยนภาษาพูดไปตามสิ่งแวดล้อมใหม่นั้น เพราะกลไกการออกเสียงและนิสัยการพูดยังไม่มีรูปแบบแน่นอน ด้วยเหตุนี้พ่อแม่และนักการศึกษาบางคนจึงเห็นว่า วัยเด็กเล็กเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการเรียนภาษาต่างประเทศ เด็กจะพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาแต่ถ้ารอไปเรียนต่อเมื่อเด็กอยู่ชั้นมัธยม เด็กจะพูดภาษาด้วยสำเนียงภาษาแม่ของตน

2. การสร้างคำคือ การเชื่อมโยงกับความหมาย คำหลายๆ คำมีเสียงเหมือนกันแต่ความหมายต่างกัน เช่น สาด สารท ศาสน์ การสร้างคำจึงยากกว่าการออกเสียง ทั้งการเชื่อมโยงเสียงกับความหมาย มีโอกาสผิดได้ง่าย เมื่อเด็กไปโรงเรียนเด็กจะทราบศัพท์ใหม่และความหมายใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะครูสอนได้โดยตรง และจากประสบการณ์ของเด็กเองจากการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ นอกจากนี้เด็กอายุเท่ากันทราบศัพท์จำนวนไม่เท่ากัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านสติปัญญา อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โอกาสในการเรียนรู้และแรงจูงใจ

3. การสร้างประโยค ระยะแรกเด็กอายุ 12-18 เดือน พูดประโยคที่มีคำเพียงคำเดียวใช้ท่าทางประกอบ เช่น “ขอ” และชี้ไปที่ตุ๊กตา หมายความว่า ขอตุ๊กตาให้หนู อายุ 2 ปี เด็กใช้ประโยคสั้นๆ ได้แล้ว อายุ 4 ปี เด็กจะพูดประโยคต่างๆ ได้ดีขึ้น เด็กชอบใช้ประโยคคำถามมาก พอเด็กพูดได้ เด็กจะพูดไม่หยุดเหมือนกับตอนที่เด็กเดินได้จะเดินไม่หยุดเช่นเดียวกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า การพูดของเด็กปฐมวัยนั้นเด็กจะเริ่มเปล่งเสียงร้องที่ไม่มีมีความหมายก่อน จากนั้นเด็กจะค่อยๆ พัฒนาเป็นคำพูดเดี่ยวก่อน แล้วค่อยๆ พัฒนาเป็นประโยคสั้นๆ และมีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นกระบวนการพูดของเด็กปฐมวัยจึงประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การออกเสียง การสร้างคำ และการสร้างประโยค การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพูดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการพูดที่ดีและเหมาะสมกับวัยมากที่สุด

2.5 แนวทางการส่งเสริมความสามารถด้านการพูด

เด็กปฐมวัยมีความอยากรู้อยากเห็น และความต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อื่น เป็นสิ่งเร้าให้เกิดการแสดงออกทางความคิดในด้านการพูด แต่เด็กมีถ้อยคำในการสื่อสารที่ค่อนข้างจำกัด จึงพยายามแสวงหาการใช้คำพูดด้วยตัวเอง สิ่งเร้าที่มีประโยชน์ต่อการพูดของเด็กคือ การเปิดโอกาสให้เด็กพูด

ถึงสิ่งที่ชอบด้วยคำพูดของเขาเอง ดังนั้นครูผู้สอนควรจะได้ศึกษาถึงพัฒนาการด้านภาษาและความสามารถในการพูดของเด็กในแต่ละช่วงอายุเพื่อจัดกิจกรรมตอบสนองความสามารถด้านการพูดได้อย่างเหมาะสมต่อไป

นิรมล ช่วงวัฒนชัย (2541 : 26) ได้แนะนำตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมการพูดดังนี้

1. กิจกรรมการอธิบายหรือเล่าถึงภาพที่เห็น
2. ทำท่าประกอบกรพูด
3. เล่านิทาน
4. ลำดับเรื่องตามนิทาน
5. เรียกชื่อและอธิบายลักษณะสิ่งของ
6. จำและอธิบายลักษณะสิ่งของ
7. อธิบายขนาดและสีของสิ่งของ

นอกจากนี้พ่อแม่ก็มีส่วนสำคัญ ในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางพูดให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อเด็กเริ่มต้นจากที่บ้าน การที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่แวดล้อมเพียงใด เด็กจะพัฒนาการฟังและการพูดมากเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้อง กุลยา ตันติผลาชีวะ

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 75-76) กล่าวว่าแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดจะต้องคำนึงถึง ตัวครู การจัดบรรยากาศ และจุดมุ่งหมายของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การฝึกพูดควรฝึกในกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองระหว่างครู และนักเรียนให้มากที่สุด
2. การฝึกพูดควรอยู่ในลักษณะที่เป็นธรรมชาติที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาในกลุ่มย่อยหรือในขณะที่เด็กกำลังเล่น
3. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการพูด ควรเป็นบรรยากาศที่เด็กรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยสบายใจที่จะแสดงออก และมีอิสระ
4. ให้เด็กเกิดนิสัยที่ดีในการพูดและสามารถใช้คำพูดได้อย่างเหมาะสม
5. เปิดโอกาสให้เด็กเล่าประสบการณ์ของตนเอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น การเล่าเรื่องจากประสบการณ์จริงที่มีอยู่ใกล้ตัวเด็ก รวมทั้งสิ่งที่อยู่รอบตัวเด็ก การพูดแสดงความรู้สึก การให้เด็กได้แสดงออกในโอกาสต่างๆ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การจัดประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เด็กได้พูดได้ตอบเกี่ยวกับปริศนาคำทาย จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กมากที่สุดและได้ผลดีที่สุด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด

นางเยาว์ คลินิกคลาย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนห้วยโป่ง-ไผ่ขวางจำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

สนอง สุทธาอมาศย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหารศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนพระราม ๕ กาญจนภิเษก จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหาร มีความสามารถด้านการฟังและการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการประกอบอาหารมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามปกติ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยนั้นจัดได้หลายหลากวิธี ซึ่งแต่ละวิธีการจัดประสบการณ์ทางภาษาเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝนซ้ำ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุยซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในคำศัพท์ และเนื้อหาในปริศนาคำทายเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการฟังและการพูด จนทำให้เกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาในขั้นต่อไป

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปริศนาคำทาย

3.1 ความหมายของปริศนาคำทาย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545 : 515) กล่าวว่าคำว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542 ให้ความหมายไว้ว่า “ปริศนาคำทาย” หมายถึงข้อความหรือถ้อยคำที่ผูกขึ้นเป็นเงื่อนไข ซึ่งมีความหมายอยู่ในตัวชัดเจนแล้วเพื่อให้แก้หรือทาย

ผาสุก มุทฺธเมธา (2537 : 48) ได้กล่าวไว้ว่าปริศนาคำทาย หมายถึงอะไรเอ่ย ที่รวบรวมเอาปัญหาข้อมูลทุกสิ่งทุกอย่างที่แวดล้อมตัวเราในชีวิตที่เกิดภายนอกกาย และภายในจิตใจที่ผ่านเข้ามาในแต่ละสมัย แต่ละเวลา ปริศนาคำทายนิยมเล่นกันทั้งในหมู่ชนสามัญ และชนชั้นสูง การเล่นปริศนาคำทายเป็นการฝึกเชาว์ไหวพริบ ทั้งผู้ผูกปริศนาและผู้ทายปริศนา และเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ปริศนาคำทายจะผูกเป็นคำคล้องจองและสัมผัส ความยาวไม่กำหนด

รัช ปุณโณทก (2537 :19) กล่าวว่าปริศนาคำทาย หมายถึง ถ้อยคำที่ผูกขึ้นเป็นเงื่อนไข เพื่อให้แก้ให้ทายระหว่างบุคคลในสังคมเดียวกัน โดยมีมุ่งที่จะทดสอบเชาว์ปัญญา

รุ่งนภา วุฒิ (2543 : 35) กล่าวว่า ปริศนาคำทายหมายถึง ถ้อยคำหรือคำพูดที่ผูกขึ้นเป็นคำถามเพื่อเป็นเงื่อนไขให้ทายหรือตอบ ซึ่งมีบางอย่างเป็นคำหรือมีความหมายของคำเหล่านั้นอยู่ในตัว เพื่อให้ผู้ฟังจับใจความแล้วตอบได้ซึ่งจะมีทั้งการถามตรงและถามอ้อม ทั้งนี้ถ้อยคำที่นำมาผูกเป็นคำถามนั้นจะเป็นทั้งคำคล้องจองและสัมผัสโดยใช้คำถามที่สั้นกะทัดรัด ซึ่งผู้ฟังสามารถหาคำตอบได้

นงลักษณ์ คำยิ่ง (2543 : 35) กล่าวว่าปริศนาคำทาย หมายถึง ถ้อยคำหรือคำพูดที่ผูกขึ้นเป็นคำถาม เพื่อเป็นเงื่อนไขให้ทายหรือตอบ ซึ่งจะมีบางสิ่งบางอย่างเป็นคำหรือมีความหมายของคำถามเหล่านั้นอยู่ในตัว เพื่อให้ผู้ฟังจับใจความแล้วตอบได้ ซึ่งจะมีทั้งการถามตรง และถามอ้อม ทั้งนี้ถ้อยคำที่นำมาผูกเป็นคำถามนั้น จะเป็นทั้งคำคล้องจองและสัมผัสโดยใช้คำถามที่สั้นกะทัดรัดซึ่งผู้ฟังสามารถหาคำตอบได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปริศนาคำทายหมายถึง คำคล้องจอง คำพูดร้อยแก้ว คำสัมผัสที่สั้นกะทัดรัดและถูกจัดเป็นคำถามเพื่อเป็นเงื่อนไขให้ทายหรือตอบซึ่งอาจมีข้อความบางอย่างเป็นคำหรือมีความหมายของคำถามเหล่านั้นอยู่ในตัว เพื่อให้เด็กจับใจความแล้วหาคำตอบได้

3.2 จุดมุ่งหมายของปริศนาคำทาย

จุดมุ่งหมายของปริศนาคำทาย บุปผา ทวีสุข (2520 : 70-73) และนพคุณ คุณาชีวะ(2519 : 1) เสนอไว้ได้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายใหญ่ของการเล่นปริศนาคำทาย เพื่อความบันเทิงนับว่าเป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนาน ช่วยให้ผู้ทายเกิดความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความขบขันรื่นเริงให้แก่ผู้ร่วมเล่นด้วย

2. ปริศนาคำทายส่วนมากเป็นสิ่งที่ให้ความรู้ มุ่งสอนให้เด็กเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนั้นปริศนาคำทายยังเป็นเครื่องอบรม สั่งสอนทางอ้อม ทั้งยังให้ความรู้และยังช่วยพัฒนาด้านความคิดของเด็ก

3. ปริศนาคำทายเปรียบเสมือนแบบฝึกหัด สำหรับฝึกทักษะ สถิติปัญญา และปัญญาเป็นเครื่องมือฝึกเด็กให้ฉลาด ช่างสังเกต มีไหวพริบในการแก้ปัญหา

4. ปริศนาคำทายเป็นสิ่งจูงใจอย่างหนึ่ง (Motivation) ที่จะช่วยให้คนอยากคิดอยากแก้ปัญหาเป็นการฝึกเชาว์ ฝึกสมอง และมองสิ่งต่างๆ อย่างพินิจพิจารณายิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของปริศนาคำทายก็เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมอารมณ์ให้กับผู้เล่น เป็นการฝึกทักษะทางปัญญา ฝึกทักษะทางภาษา ปฏิภาณไหวพริบให้รู้จักการ

สิ่งต่าง ๆ รอบตัวและที่สำคัญ ทำให้เด็กเกิดความรักในภาษาไทยซึ่งจะช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

3.3 ประเภทของปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทายเป็นข้อมูลทางคติชาวบ้านที่เป็นหลักฐานทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของท้องถิ่นมิให้สูญหายไป จึงมีผู้สนใจรวบรวมและจัดประเภทหมวดหมู่ของปริศนาคำทายให้เป็นระเบียบเพื่อให้สะดวกและเป็นประโยชน์ในการศึกษา เช่น

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2531 : 96) กล่าวว่า การแบ่งเนื้อหาในปริศนาคำทายมี 2 แบบ แบบหนึ่งแบ่งตามเนื้อหาของปริศนาคำทาย ตามแบบที่ เทเลอร์ (Tayler. 1951 : 959) ได้ทำการวิจัยเรื่อง English Riddle From Oral Tradition มี 11 ประเภทซึ่งได้จำแนกตามรูปแบบ (Form) และอาการ (Function) ดังนี้

1. ปริศนาที่เปรียบกับสิ่งมีชีวิตแต่ไม่ทราบว่าเป็นคนหรือสัตว์
2. ปริศนาที่เปรียบกับสัตว์ตัวเดียว
3. ปริศนาที่เปรียบกับสัตว์หลายตัว
4. ปริศนาที่เปรียบกับบุคคลคนเดียว
5. ปริศนาที่เปรียบกับบุคคลหลายคน
6. ปริศนาที่เปรียบกับพืช
7. ปริศนาที่เปรียบกับสิ่งของ
8. รายละเอียดกับการเปรียบเทียบ
9. รายละเอียดเกี่ยวกับรูปและอาการ
10. รายละเอียดเกี่ยวกับสี
11. รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำ
12. ปริศนาคำทายที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับภาษา

บุญผา ทวีสุข (2520 : 74-79) ได้กล่าวไว้ว่า การจำแนกของปริศนาคำทาย ทั้ง 12 ประเภทดังกล่าว เป็นการจำแนกประเภทโดยยึดเอาตัวคำถามเป็นหลัก ได้มีผู้จำแนกประเภทของปริศนาคำทายอีกลักษณะหนึ่ง โดยยึดเอาคำตอบของคำถามเป็นเกณฑ์ คือ

1. คำตอบที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ตัวอย่าง อะไรรอเฝ้า เข้ามาเย็นกลับ (เงา)
2. คำตอบเกี่ยวกับพืช ตัวอย่าง อะไรรอเฝ้าต้นเท่านี้ก็อ้อย พระยาน้อยก็เป็นร้อยก็ไม่หัก (ต้นพริก)
3. คำตอบเกี่ยวกับสัตว์ ตัวอย่าง อะไรรอเฝ้า สี่ตีนเดินมา หลังคามงเข้มน (เม่น)
4. คำตอบเกี่ยวกับอาชีพ ตัวอย่าง อะไรรอเฝ้า แม่นางคอยอ่อน กินก่อนทุกคน (ทัพพีตักข้าว)
5. คำตอบเกี่ยวกับร่างกาย ตัวอย่าง อะไรรอเฝ้า กอไฟทั้งกอ หาช้อไม่พบ (เส้นผม)

6. คำตอบเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ตัวอย่าง อะไรเอ่ย ลีซายานโตงเตง ข้างนอกร้องเพลง ข้างในร้องไห้ (กลุ่มเด็กในเปล)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามีผู้รวบรวมประเภทของปริศนาคำทาย เป็นหมวดหมู่ดังที่ได้นำมาเสนอให้ข้างต้นแล้วนั้น มีหลากหลายประเภทด้วยกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้คัดเลือกคำศัพท์พื้นฐานที่เด็กปฐมวัยรู้จักและคุ้นเคย โดยคำนึงถึงคำตอบและคำถามของปริศนาคำทายซึ่งจะช่วยพัฒนาเด็กในด้านการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี

3.4 ประโยชน์ที่ได้จากปริศนาคำทาย

ปริศนาคำทายนับว่ามีประโยชน์และมีคุณค่าในหลายๆ ด้านด้วยกัน รวมทั้งในด้านการศึกษา วาสนา เกตุภาค (2521 : 37-38) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของปริศนาคำทายไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องให้ความบันเทิงแก่นุชย์มาทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ให้ความรู้ในด้านคำศัพท์ และถ้อยคำสำนวนทั้งภาษาถิ่น และที่เป็นภาษาไทย
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพสังคมชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจนวัฒนธรรมต่างๆ ในอดีต
4. เป็นเครื่องช่วยฝึกไหวพริบ สติปัญญาสำหรับเด็ก และเป็นที่น่าสนใจกว่าเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปและความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุที่เพิ่มขึ้น ทำให้เด็กรุ่นใหม่มีคิหา คำตอบที่แตกต่างไปจากเดิม

5. ช่วยสร้างสัมพันธภาพอันดีให้เกิดขึ้นในบ้าน ในโรงเรียนและในสังคม ทำให้ผู้ใหญ่สนใจใกล้ชิดกับเด็กมากขึ้น และเข้าใจเด็กมากขึ้น ซึ่งอาจจะช่วยลดปัญหาต่างๆ ลงไปได้บ้าง

รุ่งอรุณ ทิมขุนทด (2531 : 10-11) ได้กล่าวถึงคุณค่าของปริศนาคำทายดังนี้

1. คุณค่าในด้านความบันเทิง ปริศนาเป็นการละเล่นเพื่อเป็นการพักผ่อนในยามว่างผู้ทายจะรู้สึกสนุกสนานตรงที่ได้คิดตีความปริศนา ความตื่นเต้นจะอยู่ที่การได้รับคำตอบว่าผิดหรือถูก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแม้ในปัจจุบันก็มีการนำเอาปริศนามาทายกันเล่นในหมู่เพื่อนฝูง ญาติพี่น้องและทางสื่อมวลชน ดังที่ปรากฏในรายการแข่งขันกันทางวิทยุและโทรทัศน์

2. คุณค่าทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี ปริศนามีคุณค่าในด้านวัฒนธรรม คือช่วยสะท้อนความเป็นอยู่เกี่ยวกับสังคม เช่นอาหารการกิน สิ่งของเครื่องใช้ ศาสนาและประเพณี ตลอดจนความเชื่อต่างๆ ช่วยสะท้อนกันมาตั้งแต่โบราณ

3. คุณค่าด้านภาษา ปริศนาแสดงออกถึงลักษณะการใช้ภาษาในหลายรูปแบบ เช่นร้อยกรอง คำพวน สองแง่สองงาม และคำเปรียบเทียบ นอกจากนี้หากยังเป็นปริศนาที่ถ้อยคำต่างๆ ก็ยังให้ความรู้ในเรื่องภาษาถิ่นอีกด้วย

4. คุณค่าทางด้านการศึกษาอบรม ประสพช่วยฝึกให้เป็นคนช่างสังเกตและแก้ปัญหาเป็น
เป็นการฝึกไหวพริบ สติปัญญาให้แก่เด็ก อบรมให้เด็กเป็นคนที่มีรู้จักการสังเกตสิ่งแวดล้อมและใน
กรณีที่เป็นปริศนาธรรม จะให้คุณค่าทางด้านจิตใจ และเป็นเครื่องมืออบรมทางด้านศีลธรรมให้แก่
เด็กและบุคคลทั่วๆ ไปได้อย่างแนบเนียนอีกด้วย

5. เป็นเครื่องสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มบุคคลที่อยู่ร่วมกันให้ดียิ่งขึ้น

ผาสุก มุทฺธเมธา (2540 : 26-28) กล่าวถึงประโยชน์ของปริศนาคำทายว่า

1. สะท้อนสภาพชีวิตและสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัยว่ามีความเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตอย่างไร
เช่น อะไรรอเอ๋ย อีปุกกลางนา ลีตั้นเดินมาอีปุกหายไป คำตอบของปริศนาข้อนี้คือ อูจจาจะเป็นการ
รายงานให้ทราบว่าคุณไปนั่งถ่ายที่ทุ่งนา (ทำให้ลักษณะของอูจจาจะมีรูปร่างคล้ายกระปุก) และมี
สุนัขมากินอูจจาของกินเข้าไปเสียแล้ว บางถิ่นบางหมู่บ้านไม่เพียงแต่สุนัขเท่านั้น แต่กลายเป็น
หมูก็มี ซึ่งถ้าเป็นอย่างนี้ก็จะพาหนะนำโรคบางอย่างมาสู่คนและจะมีชีวิตรัฐจักรระหว่างกับหมู
อยู่ตลอด โรคนี้คือ (พยาธิ) อะไรรอเอ๋ย กลางวันอูมลูกขึ้น กลางคืนอูมลูกนอนคำตอบคือ “บันได”
สมัยก่อนและปัจจุบันนี้ในชนบทบางแห่งที่อาศัยนอนในเวลากลางคืนเขาจะลากบันไดขึ้นเก็บบน
บ้าน ป้องกันไม่ให้คนมางมร้ายขึ้นบ้านได้ เพราะเป็นบ้านไฉ่สูง

2. เป็นการแสดงภูมิปัญญาของผู้ผูกปริศนาและผู้ทายปริศนา ว่าเป็นผู้รอบรู้มีไหวพริบ ทัน
ต่อเหตุการณ์แค่ไหน อย่างไร ถ้าผู้ที่มีความรอบรู้ดีก็ทายปริศนาได้ เพราะแสดงให้เห็นถึง
ความสามารถในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ข้อมูลปริศนาจะเพิ่มมากขึ้นตามวันเวลา เช่น ข้อมูลดังนี้

- รูปร่างกลมเหมาะสมดี นอกคำลี สีเหลืองข้างใน คำตอบคือ ไข่ เป็นการฝึกการรู้จัก
ลักษณะของรูปร่าง เนื้อภายในพร้อมทั้งสีของสิ่งนั้น ๆ ฝึกการเรียนรู้การสังเกตพิจารณา

- หุบเท้าแขน แบนเท้าถาด คำตอบคือ ร่ม ถ้าตอบเป็นอย่างอื่นอาจจะทำให้เกิดการอภิปราย
ความถูกต้องขึ้นอยู่กับวงการละเล่นภายในกลุ่ม ทำให้สมาชิกได้ฝึกพูด ใช้เหตุผลและชนะแพ้กัน
ด้วยเหตุผลที่หักล้าง

- นกกระปูดตาแดง น้ำแห้งก็ตาย คำตอบคือ ตะเกียง ทำให้รู้จักการเอาชีวิตสัตว์มา
เปรียบเทียบกับวัตถุที่เกิดขึ้นตามยุค และเลือกจำ และให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง คือ ไม่มีน้ำมันตะเกียง
ก็จะดับ

- คนเห็นก็ต้องกลัว มีหางมีลำตัวยาวๆ คำตอบคือ งู เป็นการสร้าง Concept จากสิ่งที่ได้
ประสมการแทนกับฝึกสรูปสิ่งต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการฝึกจำ สังเกตสิ่งต่างๆ ได้ดี

3. ปริศนาคำทาย ทำให้คำและวงศัพท์ขยายตัว นอกจากนั้นฝึกให้รู้จักการผูกประโยค
สำนวน วลี ขึ้นใช้ในภาษาไทย เป็นการสื่อความหมาย ให้ภาพพจน์และความรู้สึกหรืออารมณ์ซึ่ง

เป็นพื้นฐานในการเขียน การอ่าน การฟัง และการพูด ทักษะทั้ง 4 ทางด้านภาษาต้องฝึกเสมอ ๆ จึงจะทำให้ผู้ฝึกประสบความสำเร็จและใช้ภาษาได้อย่างมีคุณภาพและปริมาณ

4. สร้างกลุ่มสัมพันธ์ขึ้นในสังคม เพราะการทนายปริศนามักจะนิยมเล่นกันตอนรับประทานอาหารเย็นเสร็จแล้ว หรือไม่ก็ยามว่าง ทำให้เด็กๆ และผู้ใหญ่ได้ใกล้ชิดกัน เด็กต่างวัยก็ได้สมาคม เป็นการลดช่องว่างระหว่างวัย ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเข้าใจกันนอกจากนั้นยังทำให้รู้จักนิสัยใจคอของกันและกัน เพราะการทนายปริศนาช่วยเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงออก แสดงให้เห็นอารมณ์เวลาทนายไม่ได้และทนายได้

5. เป็นการเรียนรู้ถึงแวดล้อม และวิถีชีวิตทางอ้อมในสิ่งที่ตนไม่รู้เพราะปริศนาคำทนายจะเป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจ และฝึกไหวพริบไปด้วย จะทำให้เด็ก ๆ ได้สังเกตพิจารณามากยิ่งขึ้น

6. เป็นโอกาสที่ได้แสดงออกในการส่งสารเพื่อสื่อความให้แก่กัน เป็นการฝึกการใช้ภาษาไปในตัว ผู้ที่สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ ส่งสารให้ผู้อื่นได้รู้ เป็นการฝึกการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้ถูกต้อง เพราะถ้าส่งสารผิดให้เพื่อนๆ ในกลุ่มจะได้แย้งไม่ยอมรับ จะได้รู้ข้อบกพร่องและมีมานะที่จะแก้ไข

7. เป็นการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ สร้างความสนุกสนานบันเทิงเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจในชีวิต เพื่อชีวิตจะได้เบิกบาน อายุยืน มีมิตร ได้เข้าสมาคมกันและกัน

จากที่กล่าวถึงประโยชน์ของปริศนาคำทนาย พอสรุปได้ว่า ปริศนาคำทนายเป็นสิ่งที่มีความค่าทางความบันเทิงสนุกสนานแล้วยังมีประโยชน์ทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะให้เด็กรู้คำ ถ้อยคำสำนวนทางภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาถิ่น นอกจากนั้นปริศนาคำทนายยังส่งเสริมสติปัญญา ไหวพริบอีกด้วย และประโยชน์อีกประการหนึ่งยังช่วยให้ผู้เล่นได้เรียนรู้สภาพสังคม และวัฒนธรรมประเพณีของสังคมนั้นๆ ตลอดจนทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มบุคคลด้วย

3.5 การนำปริศนาคำทนายมาใช้ในการเรียนการสอน

นงลักษณ์ คำยิ่ง (2541 : 55-56) กล่าวว่าครูสามารถที่จะนำเอาปริศนาคำทนายมาประยุกต์และดัดแปลง เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ และสามารถใช้สอนในทุกๆ เรื่องทุกๆ วิชา และทุกๆ ขั้นตอนการสอน เช่น

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการเร้าความสนใจ และเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น จะสอนเรื่อง “พิน” เราสามารถที่จะนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้ปริศนาคำทนายถามว่า “อะไรเอ่ย มาทีหลัง แต่ไปก่อน” (พิน)

2. ชี้นสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน และไม่น่าเบื่อในเรื่องที่เรียน เช่น การสอนคำพังเพยไทย เราอาจให้เด็กทายทำทาง ตามคำพังเพยต่างๆ ที่สอน เป็นต้น

3. ขั้นสรุป เพื่อเป็นการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียนที่เรียนมาแล้วและเป็นการฝึกทักษะและความจำของเด็กได้อีกด้วยนอกจากนั้น ปริศนาคำทายยังสามารถประยุกต์ได้กับทุกเนื้อหาวิชาอีกด้วย ซึ่งทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ความสามารถของครูในการที่จะดัดแปลง หรือคิดค้นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่สอนเช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คำถาม แมว 2 ตัว เดินนำหน้าแมว 1 ตัว แมว 2 ตัว ตามหลังแมว 1 ตัวแมว 1 ตัว ตามหลังแมว 2 ตัว และแมว 1 ตัว อยู่กลางแมว 2 ตัวอยากทราบว่า มีแมวทั้งหมดกี่ตัว(3 ตัว) เป็นต้น

จากคุณค่าของปริศนาคำ ทายและแนวคิดของนักการศึกษา พอจะวิเคราะห์เป็น

ในระดับเด็กปฐมวัย ปริศนาคำทายไม่ค่อยถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนเท่าใดนัก จากการศึกษา

สุทธาทิพ มีชูนิก (2533 : 39-41) ได้ทำการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปริศนาคำทายในระดับอนุบาล จากการสัมภาษณ์บุคคล 3 ท่านคือ ชัยยุทธ บุญยสวัสดิ์, นางเยาว์ทแห่งเพ็ญแข และทศนา แยมมณี สรุปได้ดังนี้

1. ปริศนาคำทายจะสนองความต้องการของเด็กในเรื่องความกระหาย ใครรู้ในสิ่งที่เขาไม่รู้ ให้เด็กต้องตั้งใจฟังและใช้สมาธิควบคู่กันไป เด็กจะต้องรวบรวมความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา ในขั้นแรก อาจลองถูก ถ้าเด็กทายผิดเด็กจะรู้ว่าสิ่งที่ตอบไปนั้นผิดพลาด ทำให้เขารู้จักระมัดระวังในการทายครั้งต่อไป

2. ในการนำปริศนาคำทายไปสอนในระดับเด็กเล็ก จะต้องเริ่มอย่างง่ายๆ โดยการใช้ประโยคที่ไม่ต้องซ่อนความมากมายนัก เช่น อาจใช้ประโยคว่า “อะไรเอ่ย” คิดแน่น คำตอบคือ กาว ถือว่าเป็นการช่วยให้เด็กรู้จักการคิดแบบง่ายๆ ทั้งเป็นกิจกรรมที่เสริมให้แก่เด็กที่ยังไม่คล่องทักษะทางภาษา

3. การสอนโดยใช้ปริศนาคำทายเป็นกิจกรรมที่จะให้เด็กฝึกคิดเป็นขั้นขึ้นอยู่กับวิธีของครู ครูบางคนอาจใช้วิธีสอนไม่ทำให้เด็กได้ฝึกอะไรเลย ครูบางคนมีวิธีสอนฝึกเพียงให้เด็กรู้จักคิด แต่ครูบางคนมีวิธีที่สอนที่สามารถฝึกเด็กให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ดังนั้นในการนำปริศนาคำทายประกอบการสอน ครูจะต้องให้ข้อมูลเพื่อให้เด็กจะได้นำมาประกอบการคิดตัดสินใจ โดยควรมีตัวอย่างขั้นตอนการคิด ขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน

4. การเล่นปริศนาคำทายหรือบางคนเรียกว่า เล่นทายปัญหานั้น เราสามารถนำมาใช้เล่นกับเด็กเล็กๆ การทายปัญหาเด็กเล็กๆ ให้ประโยชน์เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ คือ ให้ความสนุกสนาน ครื้นเครง เป็นการพักผ่อนหย่อนอารมณ์ เป็นการฝึกเขว้ฝึกสมอง ช่วยให้เกิดมุมมองสิ่งต่างๆ อย่างพินิจพิจารณายิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือที่ให้เกิดภูมิปัญญาของเด็กได้ด้วยแต่สิ่งที่พึงระวัง คือ ปัญหาจะต้องไม่ยากเกินวัยของเด็กนัก ปัญหาควรจะต้องให้เด็กรู้สึกว่ายากแต่ทำ

ทายให้เด็กคิดหาคำตอบเพราะฉะนั้นผู้ใหญ่จะต้องเลือกใช้ปัญหาที่จะนำมาทายให้พอเหมาะกับวัยและความสามารถของเด็ก ตัวอย่างปริศนาคำทายที่เหมาะสมสำหรับวัยเด็กก่อนประถมศึกษา เช่น “อะไรเอ๋ย มาแต่เจ้าครุ ให้แสงแดดจ้า เย็นค่าล้ำา ลับขอบฟ้าไป” (ดวงอาทิตย์)

(จิระประภา บุญชนิดย์. 2533 : 175) จากเหตุผลที่จะนำปริศนาคำทายมาใช้ในการเรียนการสอน พอสรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูสามารถเลือกใช้ปริศนาคำทายมาสอนให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจความสามารถของเด็กและจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนด้วย เราสามารถนำปริศนาไปใช้สอนในขั้นตอนใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป การสอนปริศนาคำทายควรเริ่มสอนปริศนาคำทายที่ง่ายๆ ก่อนถือว่าเป็นการช่วยให้เด็กรู้จักคิดแบบง่ายๆ และในการเล่นปริศนาคำทายที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนยังทำให้ครู และเด็กมีความสัมพันธ์ได้พูดคุยใกล้ชิดกันด้วยดังนั้นถ้าครูรู้จักคัดแปลงแลประยุกต์การใช้ปริศนาคำทายมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ตามมามากยิ่งขึ้น

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปริศนาคำทาย

สุทธาทิพ มีฐนิก (2533 : 77) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความสามารถการเข้าใจคำนามของเด็กปฐมวัยโดยใช้ปริศนาคำทายและเพลง โดยผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 50 คน โดยจับคู่คะแนนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน แล้วจึงจัดแยกแบ่งกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน โดยวิธีการจับฉลาก และผู้วิจัยก็ได้คัดเลือกคำนามที่เด็กไม่เข้าใจมากที่สุดจำนวน 20 คำ จากการทำแบบทดสอบวัดการเข้าใจคำนาม จำนวน 60 ข้อของนักเรียน 300 คน แล้วนำคำนาม 20 คำ มาทดลองสอนทั้งสองวิธีและทำการทดสอบวัดความเข้าใจคำนาม 20 คำ ก่อนทดลองและหลังทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจคำนาม ผลการวิจัยพบว่าการเข้าใจคำนามของนักเรียน กลุ่มที่เรียนโดยการใช้ปริศนาคำทายมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเป็น 11.56 หลังการทดลองเป็น 17.04 ส่วนนักเรียนที่เรียนโดยใช้เพลงมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเป็น 11.40 หลังการทดลองเป็น 16.25 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ปริศนาคำทายและเรียนโดยใช้เพลงมีพัฒนาการด้านการเข้าใจคำนามสูงขึ้น ผลการวิจัยพบว่าการเข้าใจคำนามของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปริศนาคำทายและเรียนโดยใช้เพลงหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

นงลักษณ์ คำยิ่ง (2541 : 65) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นปริศนาคำทายและการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มทดลองที่ 1 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่นปริศนา กลุ่มทดลองที่ 2 สอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมปริศนาคำทาย

และกลุ่มควบคุมสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียน ที่เรียนคำใหม่โดยใช้กิจกรรมแบบปริศนาคำทายมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าการใช้กิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมตามคู่มือครู สำหรับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนคำใหม่ในกลุ่มทดลองที่ 1, กลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 9.62, 10.81, 9.02 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเด็กที่เรียนโดยใช้ปริศนาคำทายมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าการสอนโดยใช้นิทานและการสอนโดยใช้คู่มือครูจากเอกสาร และงานวิจัยที่กล่าวมาจะเห็นว่า การนำปริศนาคำทายมาสอนเด็กได้ให้คุณค่าทางด้านการศึกษาหลายอย่าง ทั้งช่วยฝึกไหวพริบสติปัญญาให้แก่เด็ก ฝึกความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้เข้าใจคำศัพท์ที่จะเรียนได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังความสนุกสนานเพลิดเพลิน

(วาสนา เกตุภาค.2519 : 37-38 ; รุ่งอรุณ ทิฆมขุณหเสถียร. 2531 : 10-11 ; ภาสกร มุทฺธเมธา. 2540 : 26-28) นอกจากนี้การใช้ปริศนาคำทายยังทำให้เด็กได้ฝึกฟังฝึกพูด รู้จักการสังเกตสิ่งต่างๆ รอบตัวเพื่อนำมาเล่าทนายปัญหา กัน และในคำถามนั้นๆ บางครั้งยังแฝงด้วยประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย (รุ่งอรุณ ทิฆมขุณหเสถียร. 2531 : 10-11) ในการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กจำเป็นที่ครูจะต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ เพราะภาษามีความสำคัญเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจต่างๆ และโดยเฉพาะเป็นสิ่งสำคัญกับเด็กมากเพราะการดำเนินชีวิตในสังคมเด็กต้องได้รับการเรียนรู้การใช้ภาษาสื่อสารกับผู้อื่นด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน การเรียนรู้ภาษาของเด็กจะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านสังคมและทางด้านสติปัญญาต่อไปถ้าได้รับการส่งเสริมและฝึกเด็กให้ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กทั้งพ่อแม่ ครู ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก ควรจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์ต่างๆ ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้การใช้ภาษาด้วยตัวเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ที่สำคัญของเด็กทำให้มีพัฒนาทางภาษาได้ดียิ่งขึ้นการใช้ปริศนาคำทายเป็นวิธีการเรียนอีกอย่างหนึ่งที่ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียน โดยปริศนาคำทายที่ครูนำมาสอนจะมาจากแผนการจัดประสบการณ์ เพราะเด็กจะสนุกกับคำถามที่อยู่ในปริศนาคำทาย ซึ่งครูจะคอยกระตุ้นให้เด็กเกิดการใช้ภาษาพร้อมกับการคิดหาคำตอบ การที่จะสอนเด็กในแต่ละเนื้อหา โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยจะต้องสอนจากเนื้อหาที่ง่ายไปหาเนื้อหาที่ยาก ผู้วิจัยจะได้นำปริศนาคำทายในแต่ละหน่วยเรียงลำดับความยากง่ายสอนเด็ก ให้มีความรู้ความเข้าใจในคำศัพท์ และทำให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายมาจัดประสบการณ์โดยการใช้ปริศนาคำทายว่ามีความแตกต่างกันตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย

ตัวแปรต้น

การจัดกิจกรรมโดยใช้
ปริศนาคำทาย

ตัวแปรตาม

การฟังและการพูด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนชาย – หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน 10 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นก่อนวัยเรียน ประจำปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีระยะเวลาในการทดลองจำนวน 4 วัน ในแต่ละวันทำการทดลอง 1 ครั้ง ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครั้งละ 20 นาที

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจาก คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายและสร้างปริศนา คำทาย โดยเลือกคำศัพท์ที่เหมาะสมกับความคุ้นเคยของเด็กให้สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้
2. ศึกษาแนวทางวิธีแก้ไขปัญหาและกิจกรรมที่จะนำมาส่งเสริมการฟังและการพูด
3. ศึกษาวางแผน ออกแบบกิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย แบบทดสอบการฟังและการพูด แบ่งเป็น 4 แบบ ได้แก่
 - 4.1 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง
 - แบบทดสอบที่ 1 การเข้าใจความหมายของคำ
 - แบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติตามคำสั่ง
 - 4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด
 - แบบทดสอบที่ 3 การบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ
 - แบบทดสอบที่ 4 การพูดเล่าเรื่อง
5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
6. นำเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
7. ทำสื่อปริศนาคำทายที่มีส่วนของคำถาม ภาพคำตอบและคำตอบอยู่ในแผ่นเดียวกัน เพื่อใช้ประกอบการสอน
8. สร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์ เนื้อหา และขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย (ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป) โดยใช้ปริศนาคำทาย จำนวน 2 แผน

9. นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ ขั้นนำ ขั้นสอนและขั้นสรุป สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

10. นำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปริศนาคำทายที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้กับเด็กก่อนวัยเรียน ชาย-หญิง อายุระหว่าง 3 - 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ครบทั้งห้อง จำนวน 10 คน

11. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับ เด็กก่อนวัยเรียน ชาย-หญิง อายุระหว่าง 3 - 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

12. นำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อปริศนาคำทายและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ทดลองมาปรับปรุงอีกครั้งแล้วนำไปใช้จริง

13. ดำเนินวิจัยกับประชากร จำนวน 10 คน

14. เขียนรายงานการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมคะแนนโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์ปริศนาคำทาย เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ทั้ง 4 แผน เมื่อทำการทดลองแล้วให้กลุ่มประชากรทำแบบทดสอบ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ผลแล้วนำมาเสนอในตารางผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองได้ค่าเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องการส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทายของเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบและได้หาค่าคะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ) จากการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังการทดลอง จำนวน 4 วัน รายการทดสอบ จำนวน 4 รายการ ดังนี้ 1. การเข้าใจความหมายของคำ 2. การปฏิบัติตามคำสั่ง 3. การบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ 4. การพูดเล่าเรื่อง โดยนำคำเฉลยมาแสดงตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 1 การเข้าใจความหมายของคำ

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)
ก่อนทดลอง	10	80	55	5.50	0.95	68.75
หลังทดลอง	10	80	77	7.50	0.48	96.25

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ด้านการเข้าใจความหมายของคำ เก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของกลุ่มประชากร 10 คนเป็นเด็กปฐมวัย อายุ ระหว่าง 3 – 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.50 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.50

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติตามคำสั่ง

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)
ก่อนทดลอง	10	80	48	4.43	1.23	60
หลังทดลอง	10	80	75	7.57	0.71	75

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง เก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของกลุ่มประชากร 10 คนเป็นเด็กปฐมวัย อายุ ระหว่าง 3 – 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.57

ตารางที่ 3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบที่ 3 การบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใน

ภาพ

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)
ก่อนทดลอง	10	80	47	4.70	1.49	58.75
หลังทดลอง	10	80	74	7.40	0.70	92.50

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ เก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของกลุ่มประชากร 10 คนเป็นเด็กปฐมวัย อายุ ระหว่าง 3 – 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.40

ตารางที่ 4 แสดงค่าคะแนนการทำแบบทดสอบที่ 4 การพูดเล่าเรื่อง

การทดสอบ	จำนวน นักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)
ก่อนทดลอง	10	80	50	5.00	1.15	62.50
หลังทดลอง	10	80	72	7.20	0.79	90

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ด้านการพูดเล่าเรื่อง เก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของกลุ่มประชากร 10 คนเป็นเด็กปฐมวัย อายุ ระหว่าง 3 – 5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา ก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 และหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.20

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้นจากการทดลองอย่างชัดเจน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย เพื่อพัฒนาการฟังและการพูดเด็กปฐมวัย ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาผลของการใช้ปริศนาคำทาย ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยได้ทำการศึกษาจากเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 10 คน ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในเวลา 4 วัน โดยใช้ปริศนาคำทาย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มประชากรทำ แบบทดสอบที่ 1 การเข้าใจความหมายของคำ แบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติตามคำสั่ง แบบทดสอบที่ 3 การบอกชื่อสิ่งต่างๆ แบบทดสอบที่ 4 การพูดเล่าเรื่อง หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การใช้ปริศนาคำทาย จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย ผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย มีความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการใช้ปริศนาคำทายเป็นการจัดประสบการณ์ตรงที่เปิดโอกาสให้เด็กแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในสภาพการณ์ที่เป็นจริง จากการได้ฟังคำถามจากปริศนาคำทายที่ใช้คำคล้องจองสัมผัสกัน ทำให้จำง่ายฟังไพเราะทำให้เข้าใจความหมายของคำ และยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย จากการได้ฟังการสนทนาพูดคุย ฟังเพลง ฟังคำคล้องจอง ฟังการตอบปริศนาคำทาย ฟังการเล่าเรื่องจากเพื่อน ถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ฟังมีความชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถเพิ่มขึ้น จากการให้เด็กฟังคำถามจากปริศนาคำทาย ขณะที่เด็กฟังต้องใช้

สมาธิ ตั้งใจจดจำประเด็นสิ่งที่ได้ยิน คิดหาคำตอบ สามารถพูดตอบเป็นคำที่มีความหมาย พูดแต่งประโยคเป็นคำพูดง่ายๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฉะนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญช่วยในการกระตุ้นคอยชี้แนะชมเชยให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในด้านการฟังและการพูด โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความสนใจของเด็กจะช่วยส่งผลให้การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

2. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย มีความสามารถด้านการฟังและการพูดรายด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้น ดังนี้

2.1 ความสามารถด้านการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำ หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการเข้าใจความหมายของคำสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดประสบการณ์ตรงเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ฟังจากการสนทนาพูดคุย ฟังเพลง ฟังคำคล้องจอง และที่สำคัญเด็กได้ฟัง ปริศนาคำทายที่ใช้คำคล้องจองสัมผัสกันซึ่งทำให้เด็กจดจำและเข้าใจได้ง่าย ในขณะที่ฟังเด็กต้องใช้สมาธิจดจำประเด็นที่ได้ยินมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูดซึ่งเด็กจะได้ยินคำถามจากปริศนาคำทาย เด็กจะเก็บคำพูด เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นจากการได้ยินมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคถ่ายทอดไปสู่การพูดต่อไป

2.2 ความสามารถด้านการฟังในด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการปฏิบัติตามคำสั่งสูง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูมีการติดต่อสื่อสารที่เกิดจากการฟัง การให้เด็กได้ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันในการทำกิจกรรม เช่น การแสดงท่าทางประกอบเพลง ฟังและพูดปริศนาคำทาย คิดหาคำตอบ ดิฉภาพคำตอบ ฟังการเล่าเรื่องเกี่ยวกับคำตอบในปริศนาคำทายจากเพื่อน ซึ่งจากการที่เด็กได้ฟังและปฏิบัติตามต่อเนื่องเป็น เวลา 4 วัน จะช่วยส่งผลในด้านการฟังทำให้เด็กฟังคำสั่งได้เข้าใจ สามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

2.3 ความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทายเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพูดแสดงออกอย่างอิสระ จากการตอบคำถามในปริศนาคำทาย การพูดตอบจากภาพคำตอบที่เห็นได้ การร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยซักถาม ได้ตอบกันระหว่างเพื่อน ซึ่งการที่

เด็กได้ฝึกพูดบ่อยๆจะช่วยส่งเสริมให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก ส่งผลต่อการพูดในด้านการแต่งประโยคปากเปล่าได้ต่อไป

2.4 ความสามารถด้านการพูดในด้านการเล่าเรื่อง หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้ปริศนาคำทาย ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการเล่าเรื่องสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่าง ด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับคำตอบของปริศนาคำทายอย่างอิสระ ช่วยให้เด็กสามารถเล่าเรื่องเป็นประโยคสมบูรณ์ได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน จะเห็นได้ว่าการที่เด็กได้เล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 วัน ในการทำวิจัย ส่งผลให้เด็กมีความสามารถด้านการพูดในด้านการเล่าเรื่องได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้ปริศนาคำทาย ส่งเสริมการฟังและการพูดโดยรวมของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การส่งเสริมการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ครูต้องให้อิสระเด็กได้ใช้ความคิดอย่างอิสระ และเข้าใจความพร้อมของเด็ก สิ่งที่สำคัญควรสร้างกำลังใจและกระตุ้นให้เด็กกล้าแสดงออก
2. การจัดประสบการณ์ให้เด็กโดยใช้ปริศนาคำทาย ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฟังและการพูดของเด็ก โดยคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของเด็ก ไม่ให้เด็กเกิดความเครียดยกย่องชื่นชม ครูลดบทบาทลงเปิดโอกาสให้เด็กอย่างเต็มที่
3. ในการนำปริศนาคำทายไปใช้สอนในระดับเด็กเล็กนั้น ครูต้องสร้างคำทายที่ง่ายและเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน เพื่อให้เด็กรู้จักคิดในการคาดเดาคำตอบ ควรเป็นคำถามที่กว้าง เป็นคำคล้องจองสั้นๆ จะเหมาะกับเด็กวัยนี้มากเพราะทำให้เด็กจดจำและเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูด โดยใช้เทคนิควิธีอื่น เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การใช้บัตรคำประกอบภาพ เกมการศึกษา การเล่นเกมบทบาทสมมติ
2. ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูด โดยใช้ปริศนาคำทายให้มีระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้แนวโน้มความสามารถด้านการฟังและการพูดชัดเจนขึ้น
3. ในการศึกษาครั้งต่อไปการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย เพื่อวัดตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคม และความสามารถด้านการอ่านและการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2540ก). คู่มือหลักสูตรก่อนปฐมศึกษา พุทธศักราช 2540 (อายุ 3-6 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นงลักษณ์ คำยิ่ง. (2541). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนคำใหม่ โดยการใช้นิทานปริศนาคำทาย และการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงเยาว์ คลินิกกลาย. (2543). ความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ. ปรินิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2536). การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- บุญเชิด ภิญ โยอนันตพงษ์. (2521). การวัดและประเมินผลภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจมาศ พระธานี. (2540). วรรณกรรมเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- เบญจจะ คำมะสอน. (2544). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุสดี ภูอินทร์. (2536). “การพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางภาษา,” ในเอกสารการสอนชุดวิชา
ทักษะและประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กปฐมศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรร
มาธิราช.

พัชรี ผลโยธิน. (2537). “การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา,” ในเอกสารการ
สัมมนาการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 4-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์สหมิตร.พัฒนา ชัยพงศ์. (2530). “การจัดประสบการณ์และกิจกรรมระดับปฐมวัย,”
เอกสารการบรรยายชุดที่ 8 แผนการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒประสานมิตร.

เยาวพา เดชอุปต์. (2528). กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

รุ่งนภา วุฒิ. (2543). ผลของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปริศนาคำทายแบบ
โปรแกรมเส้นตรงและการใช้ปริศนาคำทายทั่วไปที่มีต่อความสามารถทางภาษาของเด็ก
ปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สนอง สุทธาอามาตย์. (2545). ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยการ

สมาพร สามเตี้ย. (2545). พัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยการเล่น
เกมทางภาษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.

สิริกร ไชยมา. (2542). ปริศนาคำทายล้านนา. พิมพ์ครั้งที่ 2.แพร่ : แพร่อุตสาหกรรมพิมพ์.

สิริกร ไชยมา. (2545). การวัดและแนวทางการประเมิน : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริกร ไชยมา. (2547). การพัฒนาโครงการเด็กนักวิจัยและการประเมินเน้นเด็กปฐมวัยเป็นสำคัญ(ปี
ที่ 1). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริกร ไชยมา. (2550). หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ :คณะศึกษาศาสตร์
สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุทธาทิพย์ มีชูนิก. (2533). การเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจคำถามของเด็กปฐมวัยที่สอน
โดยใช้ปริศนาคำทายและเพลง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุภาวดี ศรีวรรณะ. (2542). พัฒนาการภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์ : เจ. กรู๊ป แอ็ดเวอร์ไทซิง / อินทนนท์การพิมพ์.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุบล เวียงสมุทร. (2540). รายงานการวิจัยเรื่องความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม การพูดเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่ภาษาถิ่น และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลาง
- นงลักษณ์ งามขำ. (2551). ความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย
ครั้งที่ 1 หน่วยอาชีพที่หนูรู้จัก

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นนำ

1. เตรียมเด็กให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย สนทนาและอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ข้อตกลงกับเด็ก ตลอดจนระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

2. ให้เด็กบอชื่อ"อาชีพที่หนูรู้จัก" สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ

2. ขั้นสอน

1. ให้เด็กฟังและพูดปริศนาคำทายตามครู
2. เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบจากปริศนาคำทาย

3. เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง พร้อมกับให้คำชมเชยกับเด็กที่ตอบถูก ถ้าเด็กตอบไม่ได้ ให้ถามปริศนาคำทายอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กฟังและคิดหาคำตอบ

4. เด็กออกมาเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับ “ปริศนาคำทายที่เฉลย”

3. ขั้นสรุป

1. ทบทวนคำถามในปริศนาคำทายโดยให้เด็กฟังและพูดปริศนาคำทายอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. ปริศนาคำทาย อาชีพต่างๆ

ขั้นประเมิน

1. สังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กขณะร่วมกิจกรรม

2. แบบทดสอบ

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย

ครั้งที่ 2 หน่วยอาชีพที่หนูรู้จัก

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นนำ

1. เตรียมเด็กให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย สนทนาและอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ข้อตกลงกับเด็ก ตลอดจนระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

2. เด็กร่วมกันร้องเพลง “สวัสดีคุณครู” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

เพลง “สวัสดีคุณครู (ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

สวัสดีคุณครูที่รัก หนูจักตั้งใจอ่านเขียน

ยามเช้าเรามาโรงเรียน ยามเช้าเรามาโรงเรียน หนูจะพากเพียรขยันเรียนเออ

2. ขั้นสอน

1. ให้เด็กฟังและพูดปรีศนาคำทายตามครู
2. เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบจากปรีศนาคำทาย
3. เฉลยคำตอบที่ถูกต้องพร้อมกับให้คำชมเชยกับเด็กที่ตอบถูก ถ้าเด็กตอบไม่ได้ให้ถามปรีศนาคำทายอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กฟังและคิดหาคำตอบ
4. ให้เด็กออกมาเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับ “ปรีศนาคำทายที่เฉลย”

3. ขั้นสรุป

1. ทบทวนคำถามในปรีศนาคำทายให้เด็กฟังและพูดตามอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. ปรีศนาคำทาย อาชีพต่างๆ

ขั้นประเมิน

1. สังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กขณะร่วมกิจกรรม
2. แบบทดสอบ

ภาคผนวก

ปรีศนาคำทายอาชีพ

ใครเอ๋ย ตื่นเช้าขายของ คอยมองลูกค้า เอ๋ยปากซื้ออะไรดีคะ (เฉลย) แม่ค้า พ่อค้า	ใครเอ๋ย ดูแลคนไข้ เมื่อไปโรงพยาบาล ใส่ชุดสีขาว คู่กับคุณหมอ (เฉลย) พยาบาล
ใครเอ๋ย สอนฉัน หัดอ่าน หัดเขียน อยู่ที่โรงเรียนทุกวัน (เฉลย) คุณครู	ใครเอ๋ย รักษากฎหมาย จับโจร ผู้ร้าย เข้าคุกทันที (เฉลย) ตำรวจ
ใครเอ๋ย รักษาคคนไข้ เจ็บป่วยไม่สบาย	ใครเอ๋ย ป้องกันประเทศ อยู่ในสนามรบ

ต้องไปหา
(เจลด) คุณหมอ

แต่งตัวสีเขียว
(เจลด) ทหาร

(ปิยพร พานทอง)

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ครั้งที่ 3 หน่วยสัตว์

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นนำ

1. เตรียมเด็กให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย สนทนาและอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ข้อตกลงกับเด็ก ตลอดจนระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

2. เด็กร่วมกันตอบคำถาม “หนูรู้จักสัตว์อะไรบ้าง”

2. ขั้นสอน

1. ให้เด็กฟังและพูดปริศนาคำทายตามครู อะไรเอ่ย.....
2. เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบจากปริศนาคำทาย
3. เผลยคำตอบที่ถูกต้องพร้อมกับให้คำชมเชยกับเด็กที่ตอบถูก ถ้าเด็กตอบไม่ได้ให้ถามปริศนาคำทายอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กฟังและคิดหาคำตอบ
4. ให้เด็กออกมาเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับ “ปริศนาคำทายที่เฉลย”

3. ขั้นสรุป

1. ทบทวนคำถามในปริศนาคำทายโดยให้เด็กฟังและพูดตามปริศนาคำทายอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. ปริศนาคำทาย “สัตว์ต่างๆ”

ขั้นประเมิน

1. สังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กขณะร่วมกิจกรรม
2. แบบทดสอบ

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย ครั้งที่ 4 หน่วยสัตว์

จุดประสงค์

1. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังในด้านการเข้าใจความหมายของคำและการปฏิบัติตามคำสั่ง
2. เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆ การแต่งประโยคปากเปล่า และการเล่าเรื่อง

วิธีการดำเนินกิจกรรม

1. ขั้นนำ

1. เตรียมเด็กให้พร้อมก่อนเริ่มกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้ปริศนาคำทาย สนทนาและอธิบายเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม ข้อตกลงกับเด็ก ตลอดจนระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

2. เด็กร่วมกันร้องเพลง “ช้าง” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

เพลง ช้าง (ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ช้าง ช้าง น้องเคยเห็นช้างหรือเปล่า ช้างมันตัวโตไม่เบา

จมูกยาวๆ เรียนว่างวง มีเขี้ยวโค้งงอ เรียกว่า งา มีหูมีตาหางยาว

2. ขั้นสอน

1. ให้เด็กฟังและพูดปริศนาคำทายตามครู อะไรเอ่ย.....
2. เด็กช่วยกันคิดหาคำตอบจากปริศนาคำทาย
3. เฉลยคำตอบที่ถูกต้องพร้อมกับให้คำชมเชยกับเด็กที่ตอบถูก ถ้าเด็กตอบไม่ได้ให้ถามปริศนาคำทายอีกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เด็กฟังและคิดหาคำตอบ
4. ให้เด็กออกมาเล่าเรื่องที่เกี่ยวกับ “ปริศนาคำทายที่เฉลย”

3. ขั้นสรุป

1. ทบทวนคำถามในปริศนาคำทายโดยให้เด็กฟังและพูดตามปริศนาคำทายอีกครั้ง

สื่อการสอน

1. ปริศนาคำทาย “สัตว์ต่างๆ”

ขั้นประเมิน

1. สังเกตความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กขณะร่วมกิจกรรม
2. แบบทดสอบ

ปริศนาคำทาย (สัตว์)

ฉันคือตัวอะไร วังไวสีขา

วิ่งห่อไปมา ร้องว่า ฮี ฮี

(เฉลย ม้า)

ฉันคือตัวอะไร เคลื่อนไหว ซ้ำ ซ้ำ

กระดองแข็งหนา สีขา คลานไป

(เฉลย เต่า)

ฉันคือตัวอะไร เลี้ยงไว้ในเล้า

ขันปลุกตอนเช้า ดัง เอ็ก อี เอ็ก เอ็ก

(เฉลย ไก่)

ฉันคือตัวอะไร อาศัยอยู่ป่า

หน้าตาคล้ายแมว แวดาน่ากลัว

(เฉลย เสือ)

ฉันคือตัวอะไร ไข่กริบ ไข่หาง

เคลื่อนไหวนำทาง อยู่ในน้ำเอ๋ย

ฉันคือตัวอะไร ชอบเคล้าแข้งเคล้าขา

กินปลาเป็นอาหาร ร้องเหมียว เหมียวเรียกหากัน

(เฉลย ปลา)

ฉันคือตัวอะไร อ้วนใหญ่ไม่เบา
ชอบกินลำข้าว เสียงร้อง อู้ด อู้ด

(เฉลย หมู)

(เฉลย แมว)

ฉันคือตัวอะไร มีสีขาว – ดำ
เด็กกินนมทุกวัน เสียงร้อง มอ มอ

(เฉลย วัว)

ฉันคือตัวอะไร มีปีก ตีนแบ
ปากเบะ กินแทน เสียงร้อง ก๊าก ก๊าก

(เฉลย เป็ด)

ฉันคือตัวอะไร ตัวใหญ่ไม่เบา จมูกยาวๆ เรียกว่างวง
มีเขี้ยวใต้งวงเรียกว่า งา เสียงร้อง แปร๊น แปร๊น

(เฉลย ช้าง)

(ปิยพร พานทอง)

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟัง
- แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด

แบบทดสอบ

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย
ของเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

ชื่อ.....นามสกุลอายุ.....ปี.

แบบทดสอบการส่งเสริมด้านการฟังและการพูด

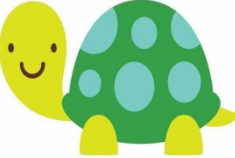
แบบทดสอบที่ 1 การเข้าใจความหมายของคำ

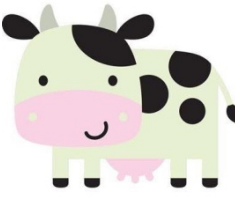
คำสั่ง ให้นักเรียนกากบาท (X) ภาพที่ตรงกับความหมายคำที่เป็นคำตอบ

ข้อที่	รายการ	คะแนน
--------	--------	-------

	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	1 (ถูก)	0 (ผิด)
1.					
2.					
3.					

ข้อที่	รายการ			ความคิดเห็น	
	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	1 (ถูก)	0 (ผิด)
4.					

5.					
6.					
7.					

ข้อที่	รายการ			ความคิดเห็น	
	ภาพที่ 1	ภาพที่ 2	ภาพที่ 3	1 (ถูก)	0 (ผิด)
8.					

ลงชื่อ.....ผู้ทดสอบ
(.....)

แบบทดสอบ

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย
ของเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี.

แบบทดสอบการส่งเสริมด้านการฟังและการพูด

แบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติตามคำสั่ง

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง

คำสั่งที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)
1.	ให้นักเรียนหยิบภาพข้าง		
2.	ให้นักเรียนหยิบภาพเสือ		
3.	ให้นักเรียนหยิบภาพลิง		
4.	ให้นักเรียนหยิบดินสอ		
5.	ให้นักเรียนหยิบยางลบ		
6.	ให้นักเรียนหยิบไม้บรรทัด		
7.	ให้นักเรียนกระโดดตบ 5 ครั้ง		
8.	ให้นักเรียนหมุนหัวไหล่ 5 ครั้ง		

ลงชื่อ.....ผู้ทดสอบ

(.....)

แบบทดสอบ

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย
ของเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

ชื่อ.....นามสกุลอายุ.....ปี.

แบบทดสอบการส่งเสริมด้านการฟังและการพูด

แบบทดสอบที่ 3 การบอกชื่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ (อาชีพ)

คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพแล้วบอกว่าภาพอะไร

ข้อที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)
1.			
2.			
3.			
4.			

ข้อที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)
5.			

6.			
7.			

ลงชื่อ.....ผู้ทดสอบ

(.....)

แบบทดสอบ

การส่งเสริมการฟังและการพูดโดยใช้ปริศนาคำทาย
ของเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

แบบทดสอบการส่งเสริมด้านการฟังและการพูด

แบบทดสอบที่ 4 การพูดเล่าเรื่อง (กิจวัตรประจำวัน)

คำสั่ง ให้นักเรียนดูภาพแล้วพูดเล่าเรื่องให้สอดคล้องกับภาพ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน)

ข้อที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)
1.			
2.			
3.			

ข้อที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)
4.			

5.			
6.			
7.			

ข้อที่	รายการ	คะแนน	
		1 (ถูก)	0 (ผิด)

8.			
----	--	--	--

ลงชื่อ.....ผู้ทดสอบ

(.....)

ภาคผนวก ค.

- ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
แบบทดสอบที่ 1 การเข้าใจ				

ความหมายของคำ				
ข้อที่				
1.	+1	+1	+1	1
2.	+1	+1	+1	1
3.	+1	+1	+1	1
4.	+1	+1	+1	1
5.	+1	+1	+1	1
6.	+1	+1	+1	1
7.	+1	+1	+1	1
8.	+1	+1	+1	1
แบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติ ตามคำสั่ง	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
ข้อที่				
1.	+1	+1	+1	1
2.	+1	+1	+1	1
3.	+1	+1	+1	1
4.	+1	+1	+1	1
5.	+1	+1	+1	1
6.	+1	+1	+1	1
7.	+1	+1	+1	1
8.	+1	+1	+1	1
แบบทดสอบที่ 2 การปฏิบัติ ตามคำสั่ง	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
ข้อที่				
1.	+1	+1	+1	1
2.	+1	+1	+1	1
3.	+1	+1	+1	1
4.	+1	+1	+1	1
5.	+1	+1	+1	1

6.	+1	+1	+1	1
7.	+1	+1	+1	1
8.	+1	+1	+1	1
แบบทดสอบที่ 3 การบอกชื่อ สิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
ข้อที่				
1.	+1	+1	+1	1
2.	+1	+1	+1	1
3.	+1	+1	+1	1
4.	+1	+1	+1	1
5.	+1	+1	+1	1
6.	+1	+1	+1	1
7.	+1	+1	+1	1
8.	+1	+1	+1	1
แบบทดสอบที่ 4 การพูดเล่า เรื่อง	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC
ข้อที่				
1.	+1	+1	+1	1
2.	+1	+1	+1	1
3.	+1	+1	+1	1
4.	+1	+1	+1	1
5.	+1	+1	+1	1
6.	+1	+1	+1	1
7.	+1	+1	+1	1
8.	+1	+1	+1	1

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1 นางสาวเตือนใจ จิตตราม

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2 นางสาวกรรณา สระขุนทด

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 นางสาวศิวาดี หินสอน

ภาคผนวก ง.

- การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ปฐนาคำทาย

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ปรีศนาคำทาย

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ปฐนาคำทาย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวปิยพร พานทอง
วัน เดือน ปีเกิด	4 พฤศจิกายน 2535
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	43 หมู่ 8 ตำบล บึงบา อำเภอ หนองเสือ จังหวัด ปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12170
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา เลขที่ 96 หมู่ 3 ตำบล บึงบา อำเภอ หนองเสือ จังหวัด ปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12170
ประวัติการทำงาน	ผู้ดูแลเด็ก ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2556 - ปัจจุบัน
ประวัติการศึกษา	
ประถมศึกษา	จากโรงเรียนวัดอัยยการาม
มัธยมศึกษาตอนต้น	จากโรงเรียนหนองเสือวิทยาคม
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	จากวิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	จากวิทยาลัยเทคนิคธัญบุรี
ปัจจุบัน	กำลังศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

